

Landelijk Coördinatiecentrum
Patiënten Spreiding

1128323

LANDELIJKE KETENMONITOR ZORG DONDERDAG 11/11/2021

Inleiding

De Landelijke Ketenmonitor Zorg wordt samengesteld en verspreid door GGD GHOR Nederland, het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). De monitor wordt gemaakt in opdracht van de minister van Medische Zorg en Sport (MZS). We danken alle betrokkenen die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van deze monitor, met name degenen die de benodigde data aanleveren.

Volledig beeld druk totale zorg

De monitor geeft een zo goed en volledig mogelijk beeld van de druk op de totale zorg in Nederland. Landelijk en regionaal. Hiermee beschikken de ROAZ-voorzitters (ALV LNAZ) over ketenbrede informatie en een goed beeld van de zorgketen als geheel. Daarnaast geeft de monitor input aan de voorzitter van het LNAZ om zorgpartners goed te informeren. Ook helpt de ketenmonitor de minister van Medische Zorg en Sport (MZS) aan de juiste informatie.

De ketenmonitor bestaat uit **vier bouwstenen**:

- Informatie over de capaciteit en continuïteit van de zorg
- Landelijke prognoses beddenscapaciteit in acute en niet-acute zorg
- Rapportage over de effecten van COVID-19 op de toegankelijkheid van reguliere zorg
- Verzuimcijfers zorg

Duiding & begrip

De monitor bevat gegevens van derden, waarvan een deel berust op interpretatie. Bij dit type gegevens is duiding en begrip van de situatie van wezenlijk belang. Houd hier rekening mee indien je de gegevens uit de monitor wilt delen met anderen.

Vragen?

Heb je vragen over de Landelijke Ketenmonitor Zorg? Stuur dan een e-mail met je vraag naar info@lcps.nu.

Inhoud

1. Duiding Landelijke Ketenmonitor Zorg
2. Landelijk beeld capaciteit en continuïteit van zorg
3. Landelijke prognoses bezetting acute zorg en vervolgzorg
4. Effecten van COVID-19 op toegankelijkheid van reguliere zorg
5. Verzuimcijfers zorg
6. Toelichting op de monitor

1. Duiding situatie zorg 11 november 2021

De Landelijke Ketenmonitor Zorg laat ook deze week zien dat COVID-19 steeds meer grote druk geeft in de hele zorgketen. Zowel in de individuele schakels (o.a. huisartsenzorg, ziekenhuizen en VVT) als in de ketendoorstroming. Bijna alle regio's classificeren ook deze week de ervaren druk op de zorg in de regio als 'ernstig' waarbij regio Limburg zelfs aangeeft dat het 'kritiek' is.

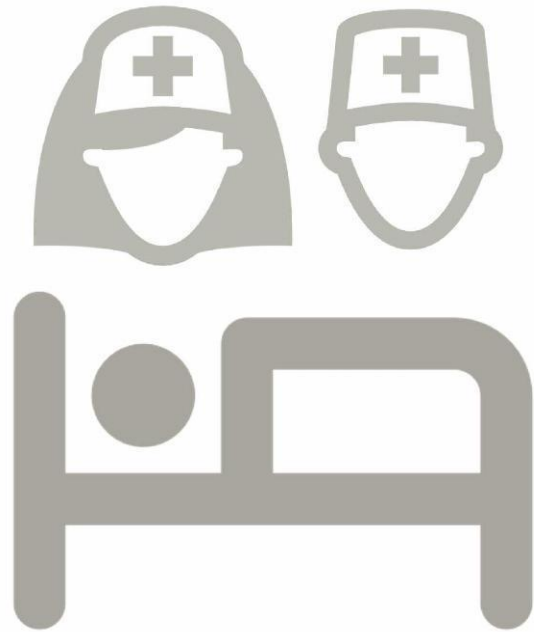
De bezetting van COVID-patiënten in de ziekenhuizen is verder doorgestegen. Om deze toename aan te kunnen is landelijk afgesproken reguliere zorg af te schalen en zo spoedig mogelijk IC-beddencapaciteit op te schalen (naar landelijk 1.150 IC-bedden). Fase 2c is dan ook inmiddels van kracht. We zien in deze monitor bevestigd dat ziekenhuizen zowel de planbare zorg als de kritiek-planbare zorg afschalen.

Ook in de verpleeghuizen en verzorgingshuizen (VV) is het aantal COVID-patiënten dat opgenomen is op tijdelijke COVID-19-bedden verder gestegen. Ook in deze sector is verdere opschaling van de extra tijdelijke beddencapaciteit in de VV nodig en dit gebeurt ook. Daarnaast lopen de besmettingen in de verpleeghuizen en woonzorgcentra nog altijd op wat ook extra belasting op de zorg tot gevolg heeft.

De druk in beide zorgsectoren zorgt dan ook voor knelpunten in de ketendoorstroming. Dit wordt ook zichtbaar in deze monitor waarbij 5 regio's knelpunten aangeven in de doorstroom van ziekenhuis naar de VV, respectievelijk de thuiszorg en 1 regio in de gehele doorstroming.

De prognoses op korte termijn laten geen kentering zien in de aantallen COVID-patiënten. Het voorkomen van verdere druk op de zorg is afhankelijk van het terugbrengen van het aantal besmettingen en het bevorderen van doorstroom in de keten. Verdere opschaling van capaciteit wordt bemoeilijkt door de al aanwezige druk en de personeelsproblematiek. De situatie met betrekking tot de continuïteit van zorg is dan ook zorgwekkend.

2.1 Algemeen beeld capaciteit en continuïteit

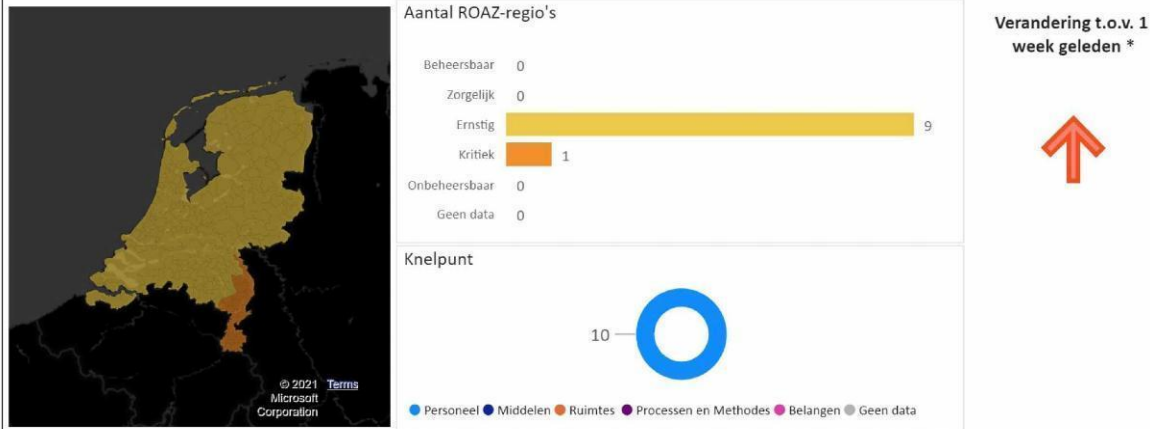
1128323

Monitor Capaciteit & Continuïteit - Algemeen Beeld - Totaal

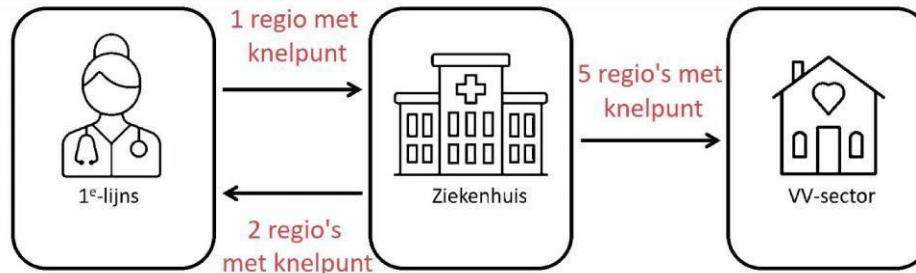
Situatie Nu

In hoeverre staan de ROAZ-regio's nu onder druk

Grootste knelpunt in de ketenovergangen

Cijfer geeft het aantal ROAZ-regio's aan die die betreffende ketenovergang als grootste knelpunt ervaren

Toelichting

De afbeelding linksboven laat zien hoe de druk op de zorg in het algemeen in de verschillende ROAZ-regio's op dit moment wordt ervaren. De druk is weergegeven in een 5-puntsschaal*.

Voor regio's die ernstig, kritiek of onbeheersbaar scoren, laten we zien wat de grootste knelpunten* zijn.

De onderste afbeelding geeft aan hoeveel regio's knelpunten ervaren op de ketenovergangen. Regio's kunnen knelpunten in meerdere ketenovergangen aangeven. Het overzicht laat per ketenovergang het aantal knelpunten zien.

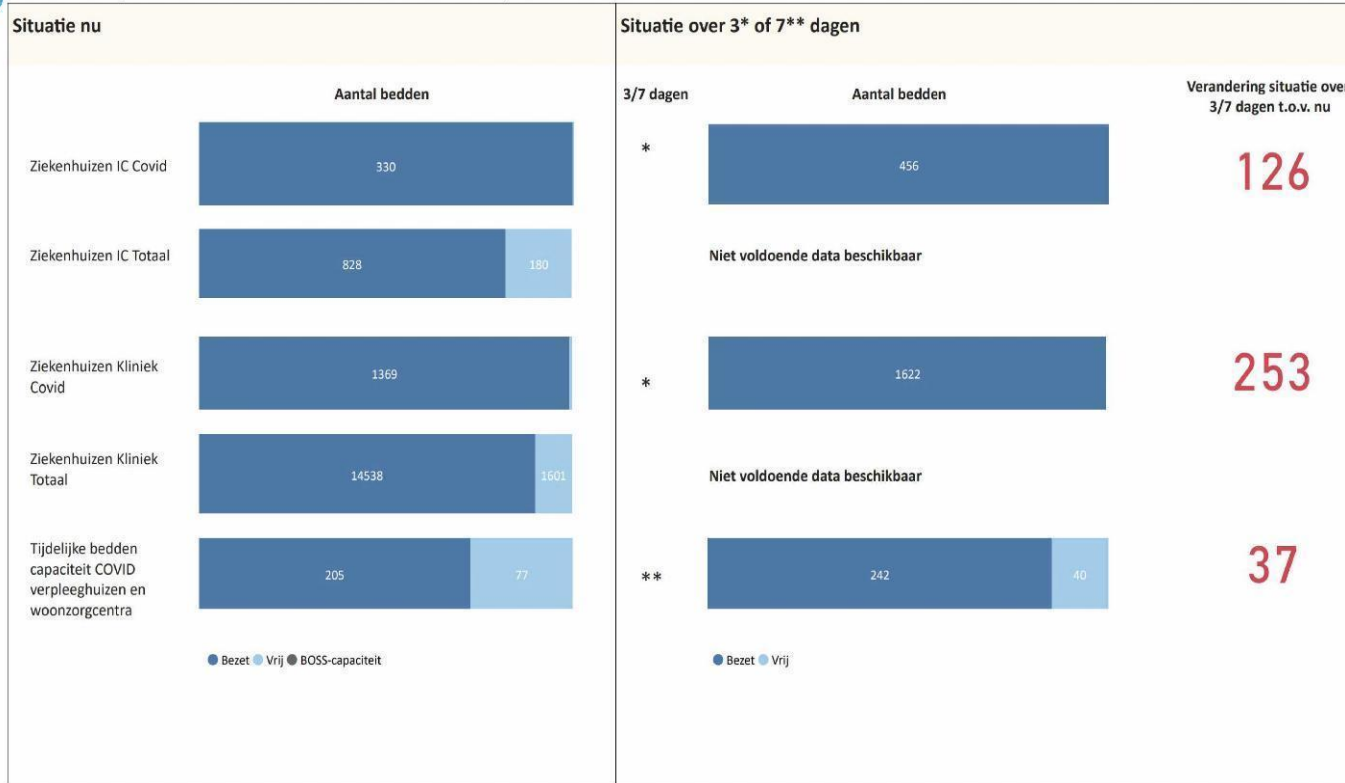
* De uitleg bij de 5-puntsschaal, het symbool voor de verandering en de elementen van knelpunten zijn opgenomen in de toelichting aan het einde van dit document.

2.2 Sectoraal beeld capaciteit

1128323

Monitor Capaciteit & Continuïteit - Sectoraal Beeld - Capaciteit

Toelichting

De 2 afbeeldingen tonen capaciteitsinformatie in de huidige situatie (links) en over 3 of 7 dagen (rechts).

2.3 Sectoraal beeld continuïteit

Monitor Capaciteit & Continuïteit - Sectoraal Beeld - Continuïteit

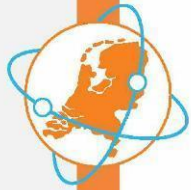
Toelichting

De afbeelding laat de continuïteitsinformatie zien per sector, in de huidige situatie. De continuïteitsinformatie in de huidige situatie voor de ziekenhuizen, is deels aangeleverd op instellingsniveau en deels op ROAZ-niveau. In de berekeningen op instellingsniveau is rekening gehouden met de verschillen in omvang van de ziekenhuizen; we hebben hiervoor het aantal normaal beschikbare operatiekamers meegewogen.

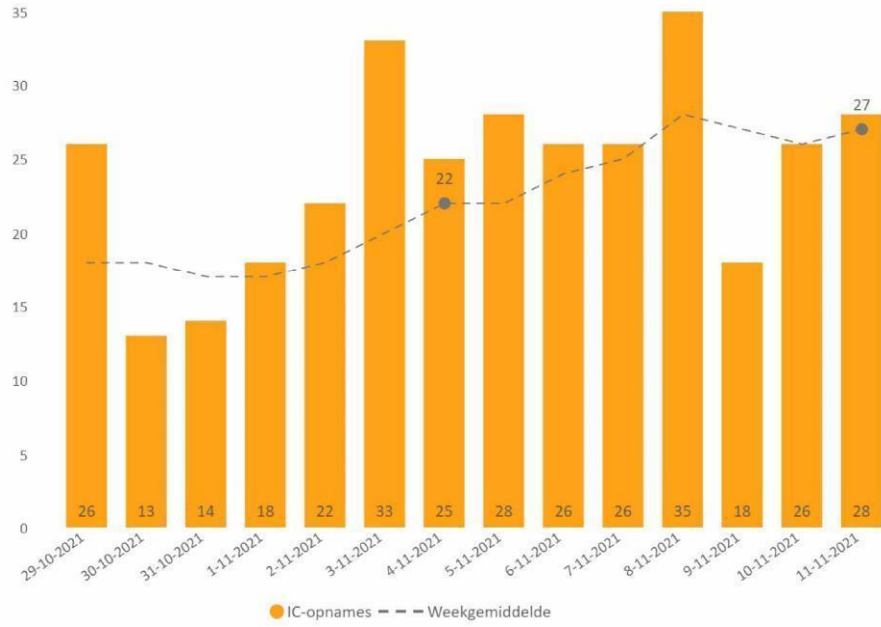
* De uitleg bij de symbolen voor de verandering zijn opgenomen in de toelichting aan het einde van dit document.

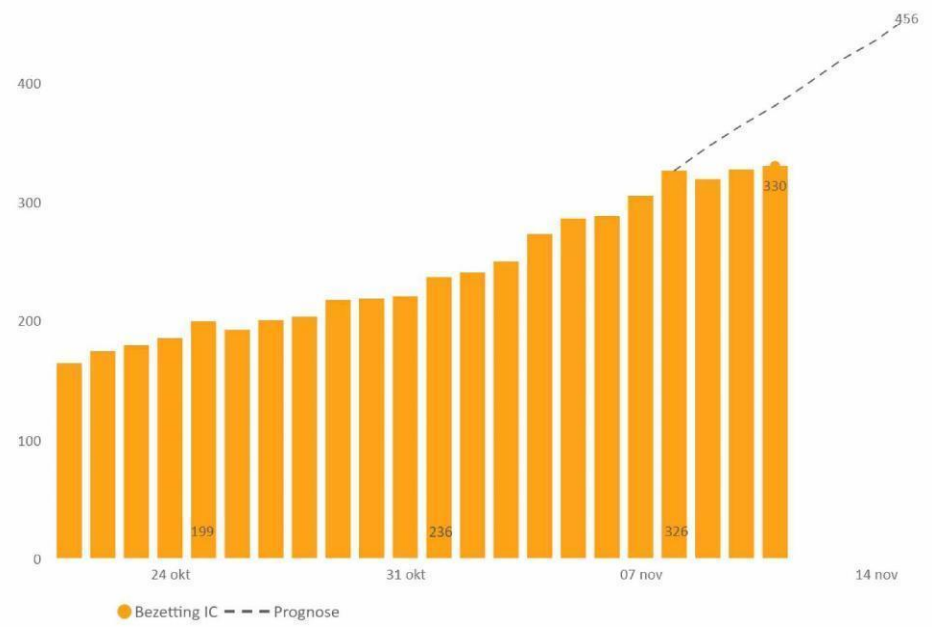
3.1 Landelijke prognoses | COVID-instroom en COVID-bezetting IC ziekenhuizen

IC opnames per dag

IC COVID-bezetting en prognose de komende week

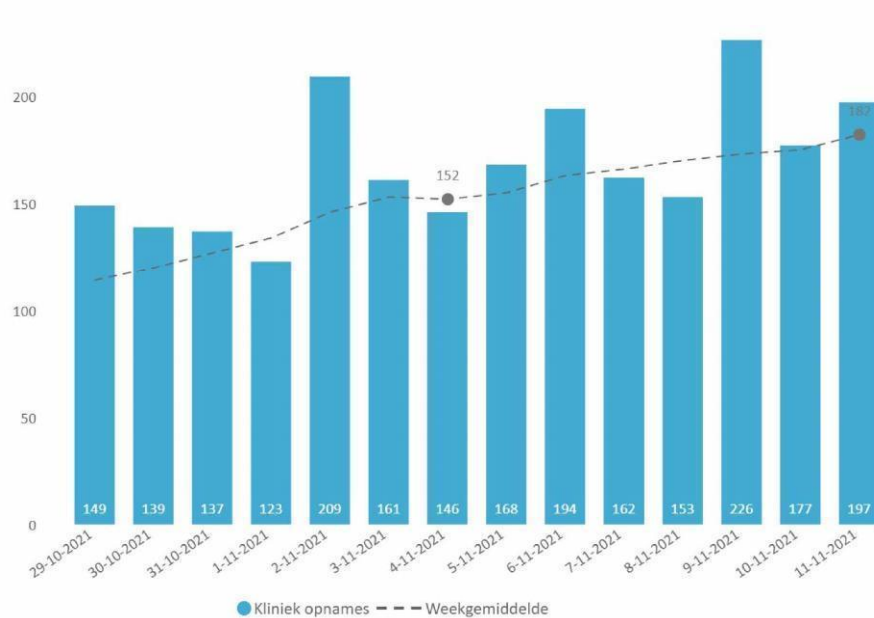
Toelichting

De instroom en de bezetting op de IC zijn de afgelopen week gestegen. De verwachting is dat de bezetting de komende dagen door blijft stijgen.

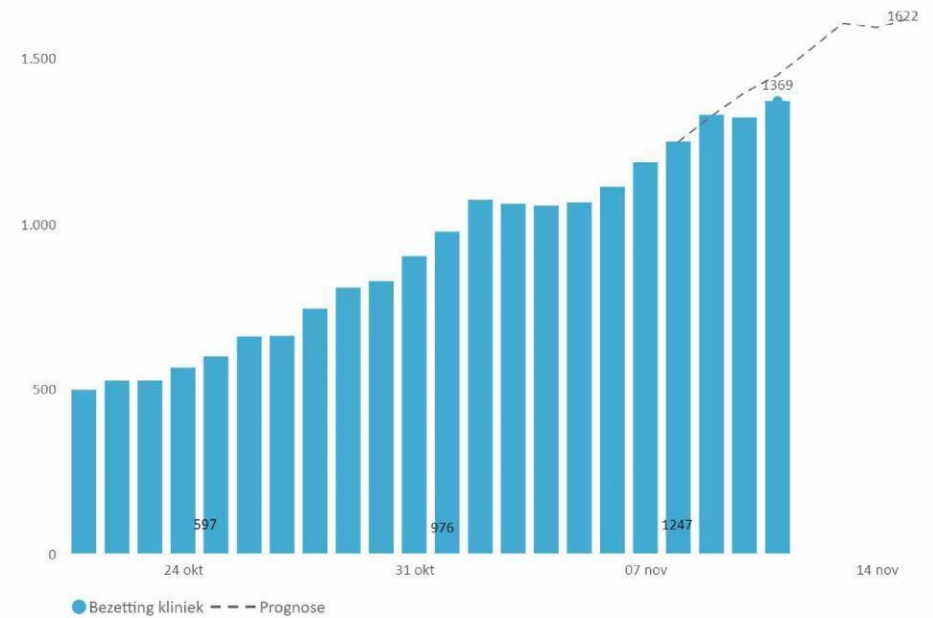
3.2 Landelijke prognoses | COVID-instroom en COVID-bezetting kliniek ziekenhuizen

1128323

Kliniek opnames per dag

Kliniek COVID-bezetting en prognose de komende week

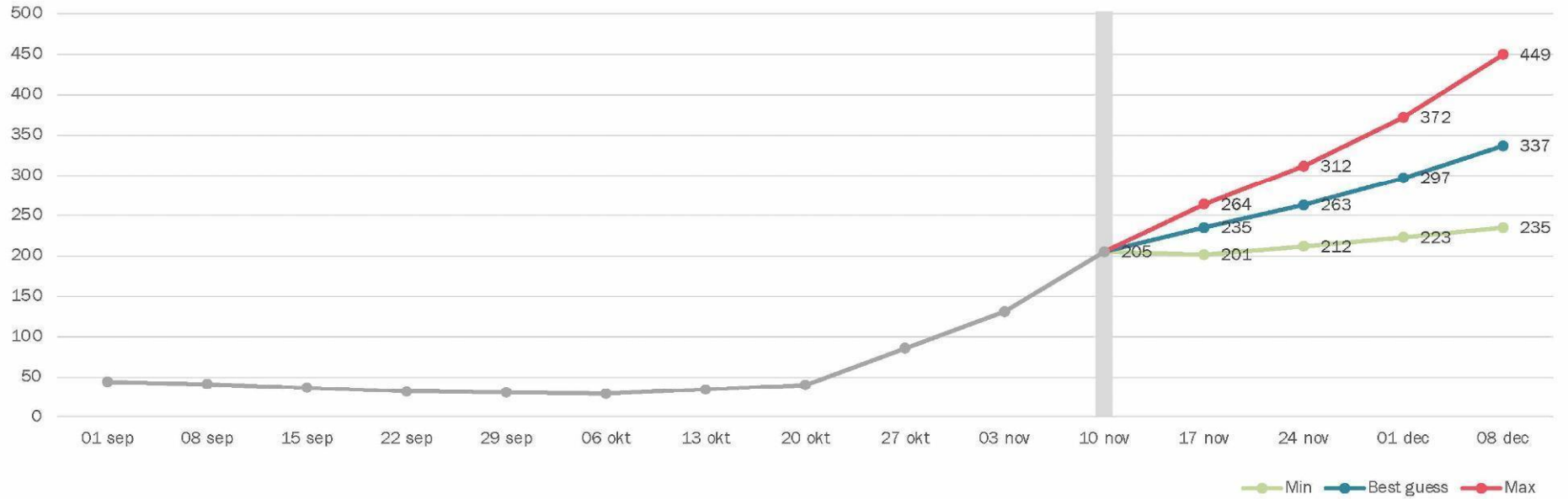
Toelichting

De instroom en bezetting op de kliniek zijn de afgelopen weken gestegen. De verwachting is dat de bezetting de komende dagen door blijft stijgen.

3.3 Landelijke prognoses | COVID-bezetting tijdelijke bedden capaciteit verpleeghuizen en woonzorgcentra

Prognose bedbezetting tijdelijke bedden capaciteit COVID patiënten verpleeghuizen en woonzorgcentra

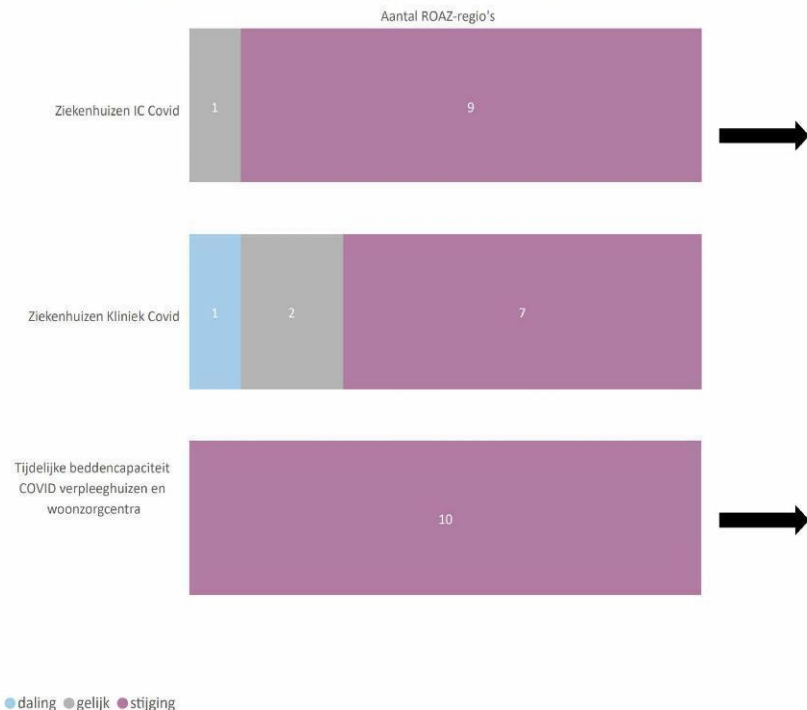
Toelichting

De bedbezetting voor tijdelijke COVID-zorg is de afgelopen week gestegen van 131 naar 205 bezette bedden. Ook het totale aantal beschikbare bedden is gestegen en binnen de regio's wordt geprobeerd verder op te schalen in extra capaciteit.

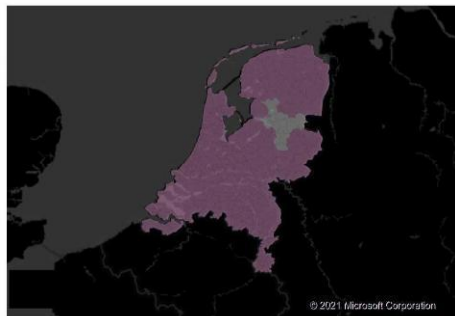
3.4 Regionale prognoses | COVID-bezetting IC en kliniek (ziekenhuizen) én tijdelijk beddenscapaciteit (verpleeghuizen en woonzorgcentra)

Prognose bezetting

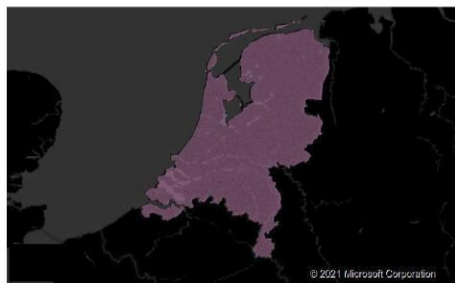
Ziekenhuizen en tijdelijke beddenscapaciteit COVID verpleeghuizen en woonzorgcentra t.o.v. 11-11-2021

Bezetting IC - COVID (prognose 3 dagen vooruit)

Bezetting tijdelijke beddenscapaciteit COVID verpleeghuizen en woonzorgcentra (prognose 7 dagen vooruit)

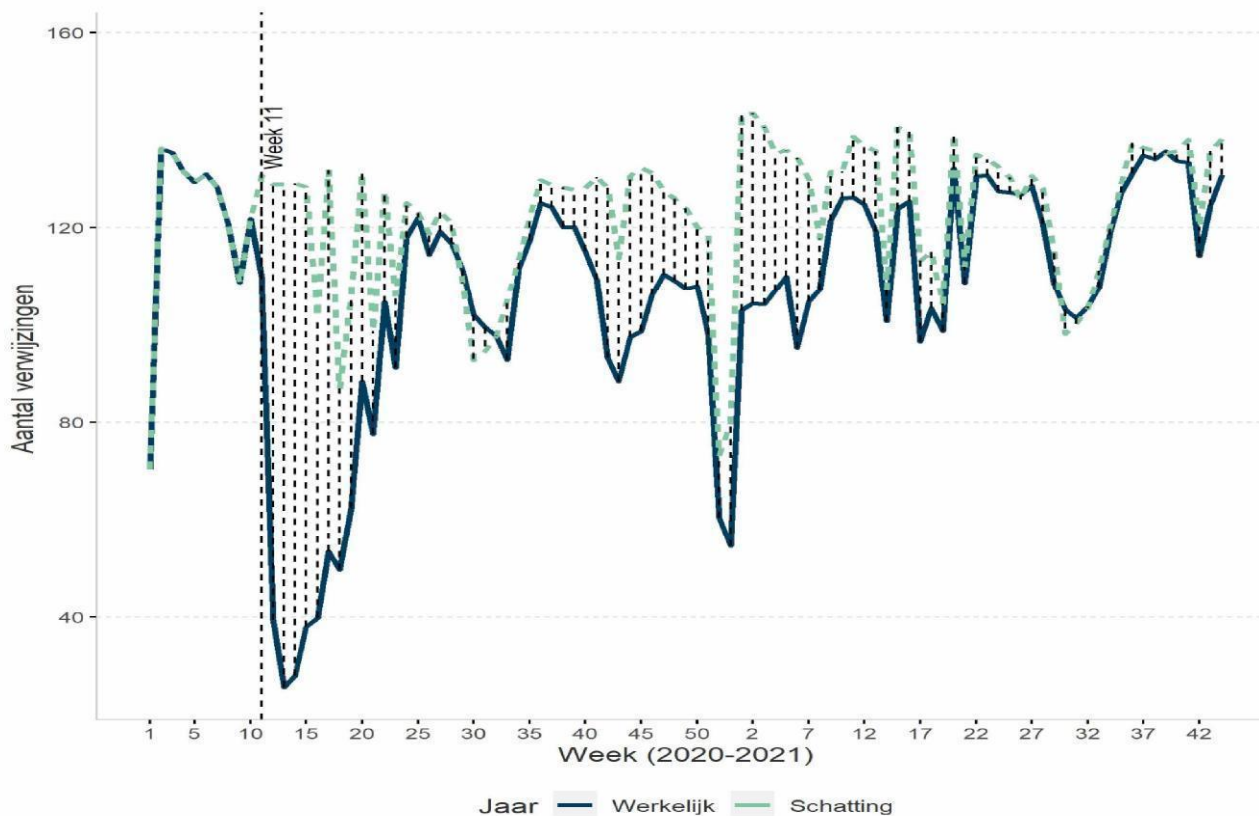
Toelichting

In de ziekenhuizen verwachten we op de IC en in de kliniek in de meeste regio's een stijging.

In de verpleeghuizen en woonzorgcentra verwachten we ook een stijgende bezetting.

4.1 Aantal verwijzingen huisarts

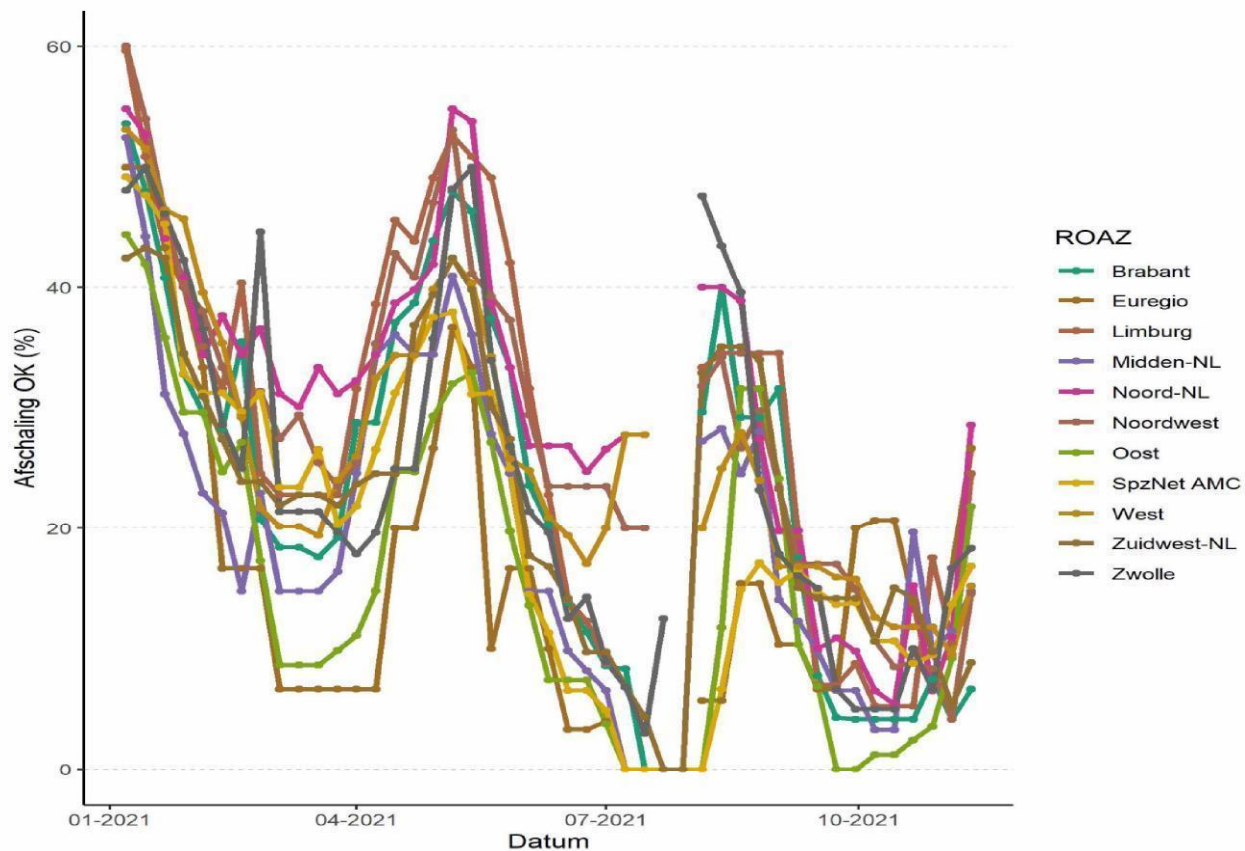
Bron: ZorgDomein, NZa

Toelichting

Het aantal verwijzingen van huisartsen naar de msz is de afgelopen weken afgenomen. Er zijn 6% minder patiënten doorverwezen dan verwacht zonder coronapandemie (cijfers 1-7 november).

In de laatste 2 weken is het aantal verwijzingen 18.000 minder dan verwacht.

4.2 Afschaling OK's

Bron: Zorgbeeld NZa

Toelichting

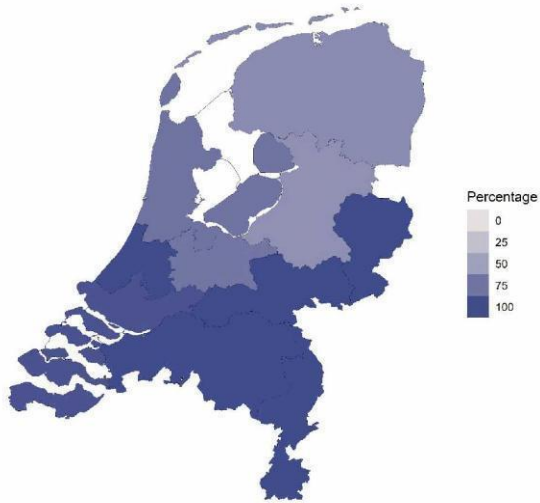
De OK's zijn landelijk gemiddeld 16% afgeschaald, dit is een verslechtering ten opzichte van van een week geleden (was 9%).

4.3 Semi-acute en kritiek planbare zorg ziekenhuizen

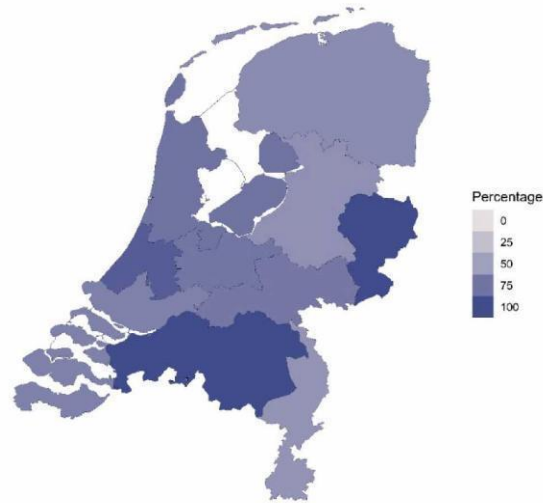
1128323

Maandag 1 november

Donderdag 11 november

Toelichting

De semi-acute zorg in de ziekenhuizen gaat volledig door.

Op dit moment levert 76% van de ziekenhuizen de kritiek planbare zorg* volgens eigen planning (vorige week: 86%).

88% van de ziekenhuizen kan de kritiek planbare zorg volledig binnen de norm van 6 weken leveren (vorige week: 96%).

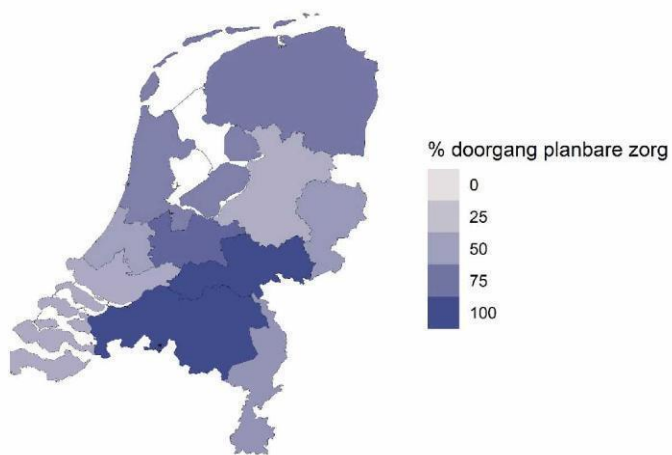
* Kritiek planbare zorg is zorg met een 'aanmerkelijk risico op permanente gezondheidsschade dan wel verlies van levensjaren' als het langer dan 6 weken wordt uitgesteld.

4.4 Planbare zorg

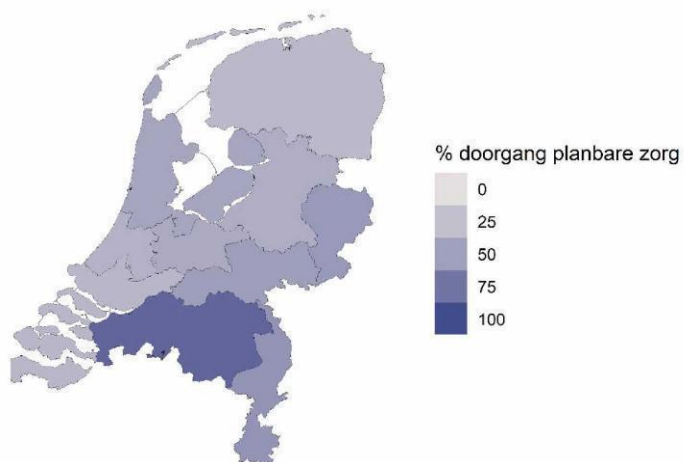
1128323

Maandag 1 november

Donderdag 11 november

Bron: NZa

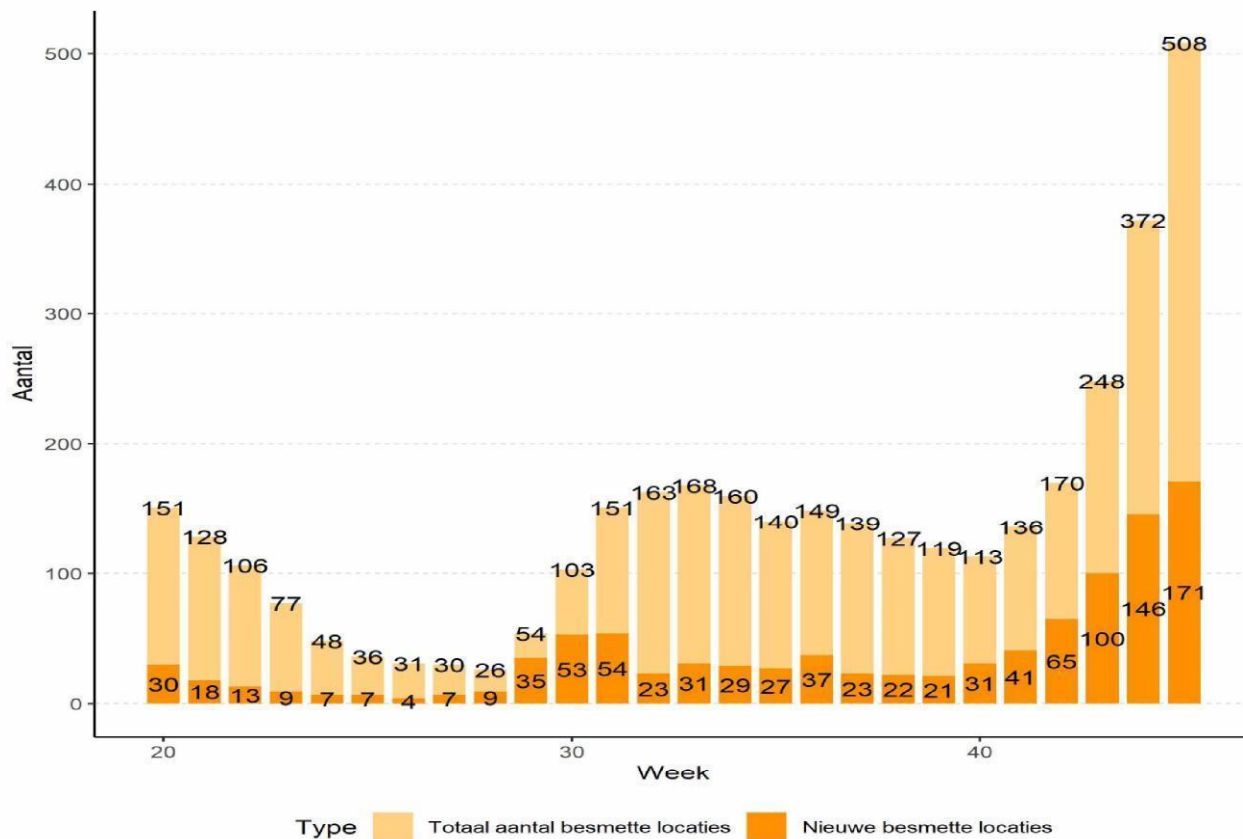
Toelichting

Op dit moment geven 31/71 ziekenhuizen aan niet alle planbare zorg* te leveren (vorige week: 15/70).

Op dit moment leveren 15/71 ziekenhuizen inhaalzorg (vorige week: 21/70).

* Planbare zorg is zorg met 'enig/geen risico op gezondheidsschade' bij uitstel langer dan 6 weken. De norm voor de maximale wachttijd voor een ziekenhuisopname is 7 weken.

4.5 Aantal besmette locaties verpleging en verzorging

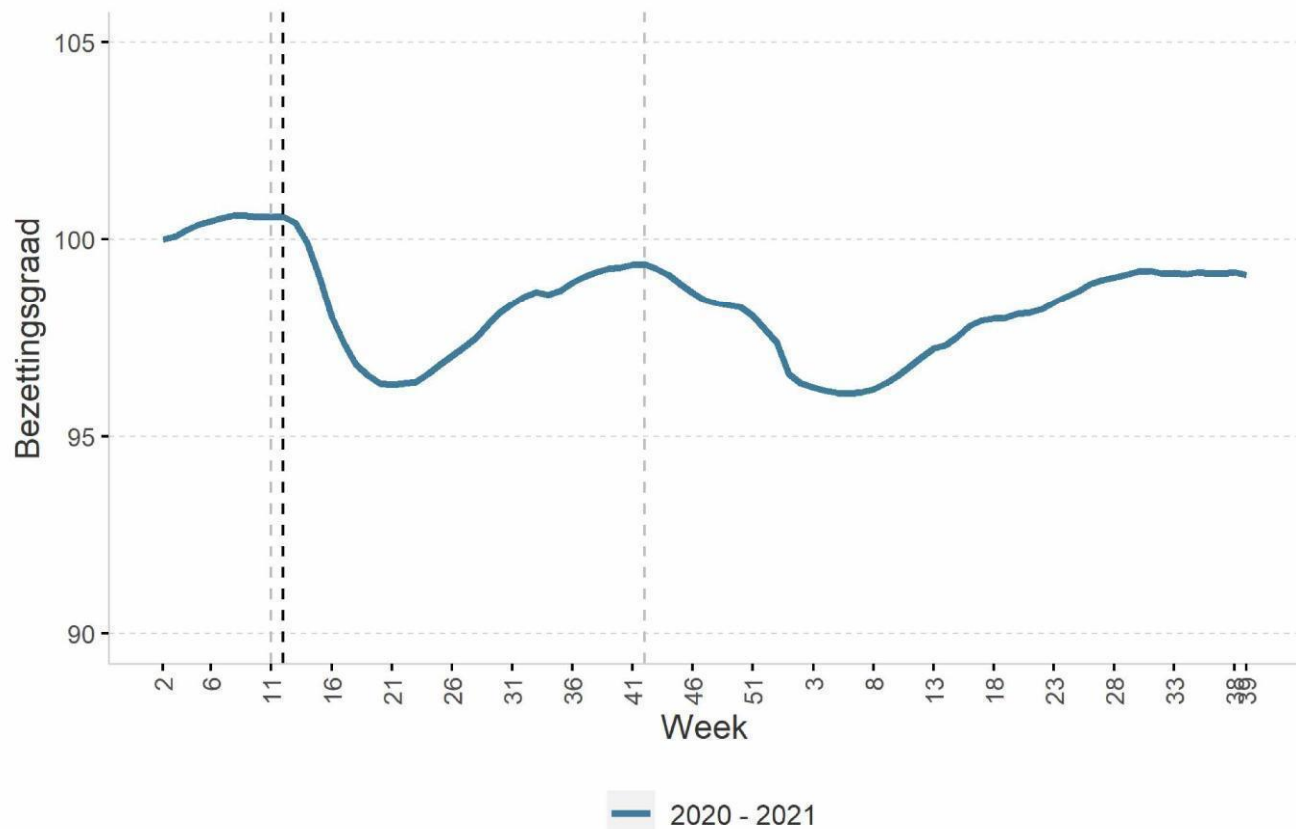
Bron: RIVM, GGD

Toelichting

Het totaal aantal besmette locaties is in de laatste weken sterk gestegen.

Dit geldt ook voor het aantal nieuwe besmette locaties: 171.

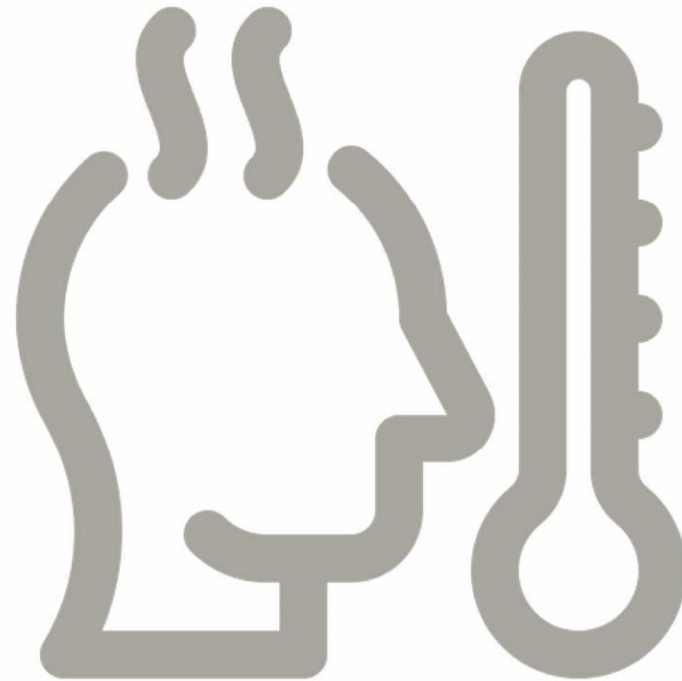
4.6 Bezettingsgraad verpleging en verzorging

Bron: Zorgkantoren

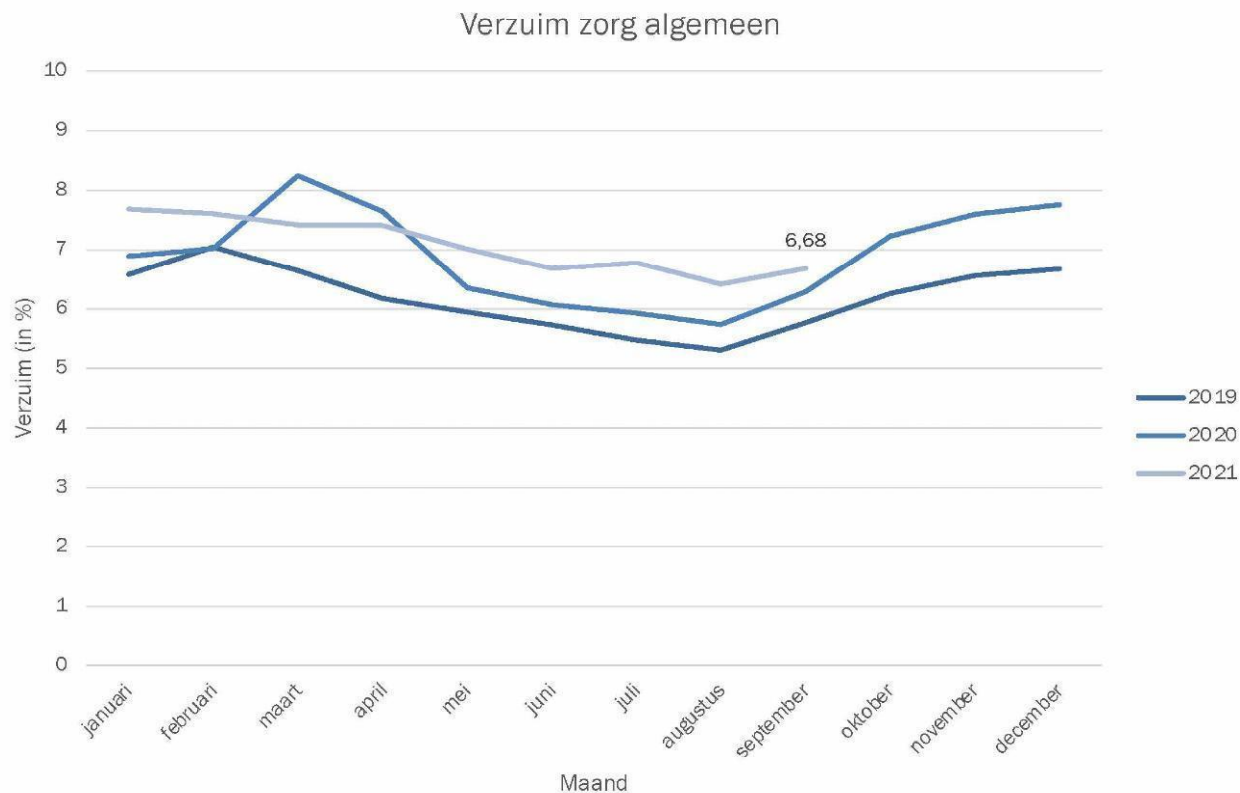
Toelichting

De bezettingsgraad van verpleging en verzorging (V&V) lijkt te stabiliseren. Hij ligt net onder het niveau van voor de coronacrisis.

5.1 Verzuimpercentage | Zorg algemeen

1128323

Toelichting

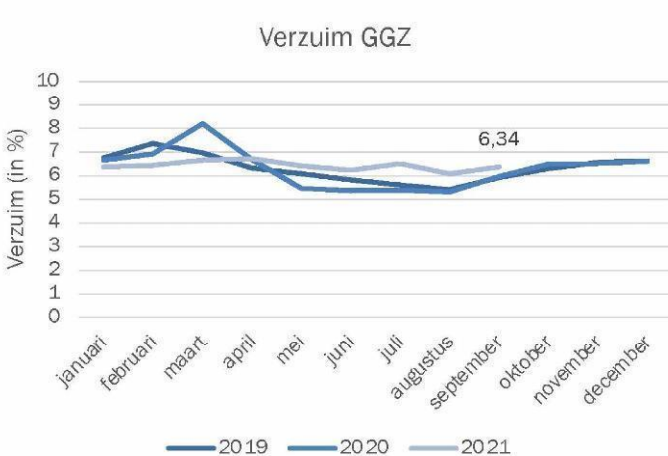
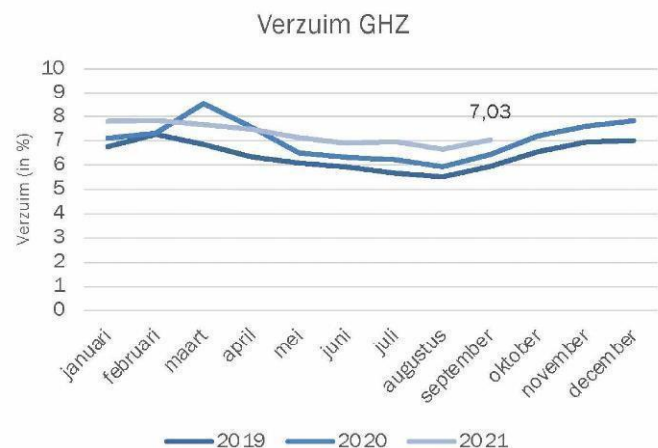
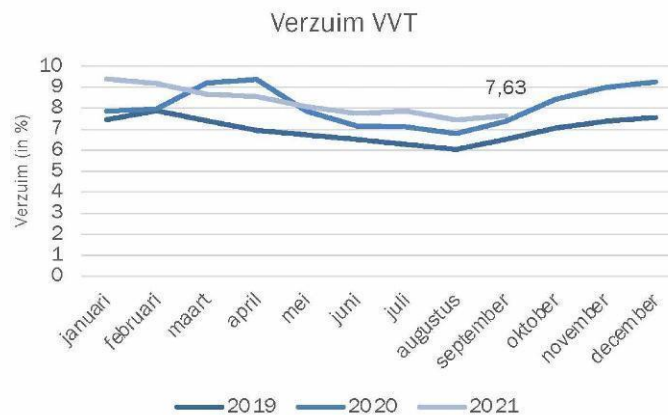
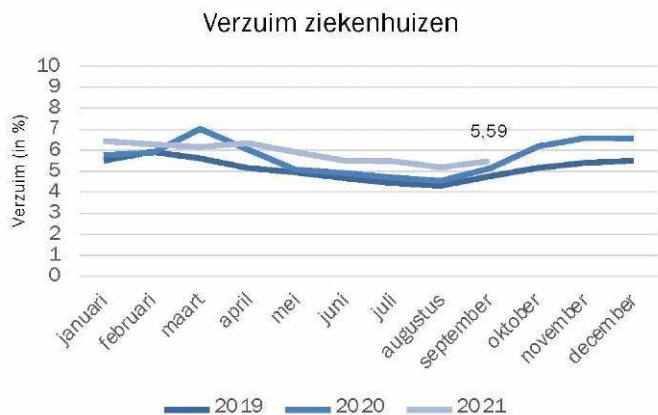
De grafiek hiernaast toont het verzuim van al het personeel in het algemeen (dus niet alleen zorgpersoneel). Het ziekteverzuim geeft aan welk aandeel van het totaal aantal fte in die maand wordt gemist vanwege ziekte. Er wordt dus rekening gehouden met de deeltijdfactor van zieke werknemers.

Te zien is dat het verzuim in de zorg sinds de uitbraak van de COVID-19-crisis hoger is dan voorheen.

Verandering september ten opzichte van augustus: + 0,27%

Bron: Vernet

5.2 Verzuimpercentage | Per sector

Toelichting

De grafiek hiernaast toont het verzuim van al het personeel (dus niet alleen zorgpersoneel) voor de sectoren ziekenhuizen, VVT, GHZ en GGZ.

Te zien is dat het verzuim in al deze sectoren sinds de uitbraak van de COVID-19-crisis hoger is dan voorheen.

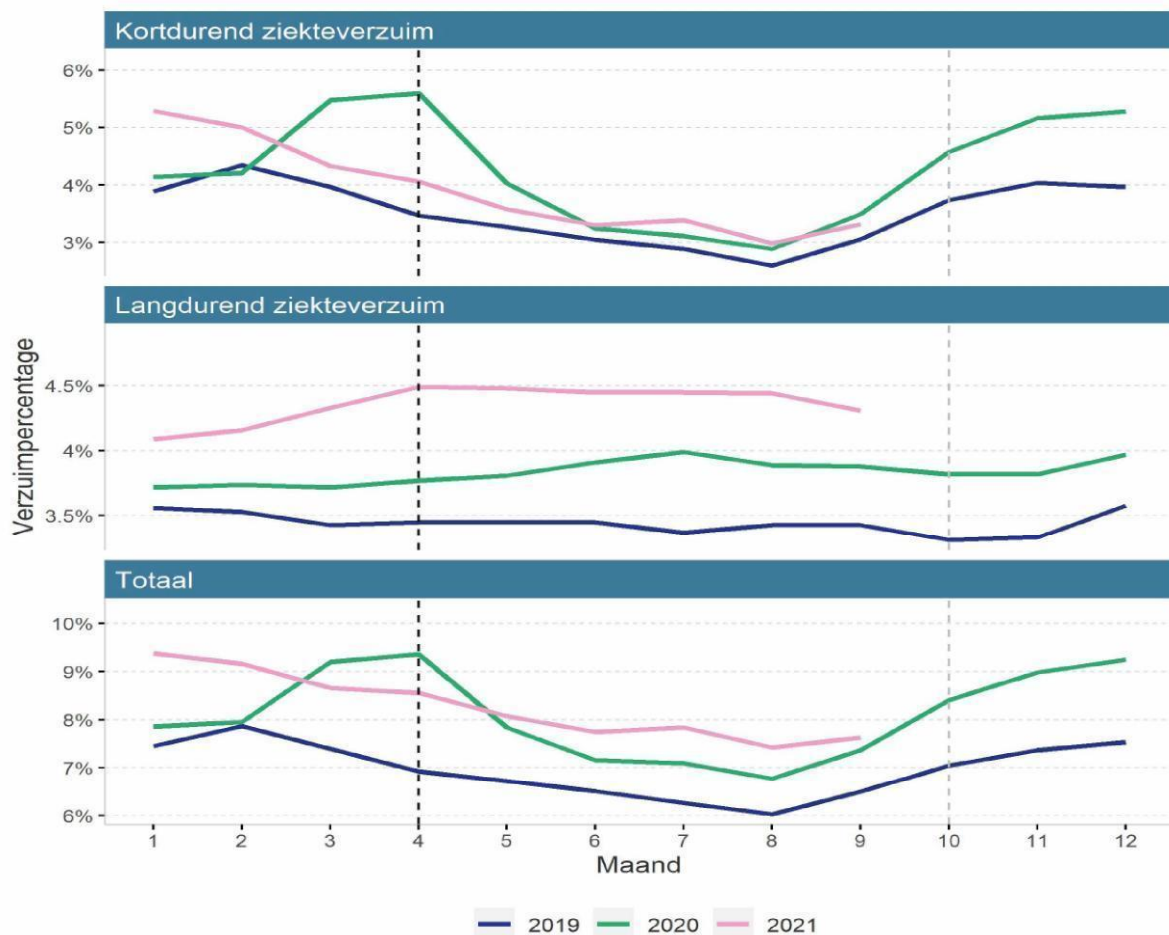
Veranderingen september ten opzichte van augustus:

- Ziekenhuizen: + 0,29%
- VVT: + 0,20%
- GHZ: + 0,38%
- GGZ: + 0,28%

Bron: Vernet

5.3 Verzuimcijfers | Verpleging en verzorging

1128323

Toelichting

In de verpleging en verzorging (V&V) zijn de gemiddelde verzuimcijfers hoger dan normaal.

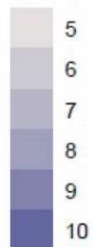
Met name het langdurig ziekteverzuim is hoger dan voorgaande jaren.

5.4 Verzuimpercentage | Per regio

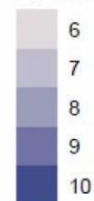
1128323

Ziekteverzuim IC

Ziekteverzuim kliniek

Toelichting

Deze figuren geven per ROAZ-regio weer wat het percentage ziekteverzuim op de IC en in de kliniek is onder personeel dat direct zorg levert aan patiënten (inclusief personeel dat afwezig is door positieve COVID-test, quarantaine etc.)

De spreiding onder ziekenhuizen is groot.

- Verzuimcijfers IC gemiddeld 8,1 %
- Verzuimcijfers kliniek gemiddeld 8,0 %

De verzuimpercentages van IC en kliniek zijn beide vergelijkbaar met vorige week.

6. Toelichting Landelijke Ketenmonitor Zorg

1128323

6.1 Toelichting op bronnen, peilmomenten en verkregen data

- De Landelijke Ketenmonitor Zorg geeft inzicht in capaciteit (bedden) en continuïteit. We kijken hierbij momenteel naar de situatie op dit moment. Continuïteit wordt op verschillende punten inzichtelijk gemaakt aan de hand van een continuïteitsschaal (zie nadere toelichting in de tabellen op de volgende slides).
- De bronnen, inclusief de peildatum van de bijbehorende data, die worden verwerkt in deze monitor zijn:
  - een uitvraag aan ziekenhuizen door Zorgbeeldportaal NZa (peildatum data: donderdag 12:00 uur)
  - een dagelijkse uitvraag aan ziekenhuizen door het LCPS (peildatum data: donderdag 12:00 uur)
  - uitvraag van één keer per week aan ROAZ-regio's door het LCPS (peildatum data: donderdag 12:00 uur)
  - uitvraag zorgcontinuïteit niet-acute zorg (vervolgzorg) van één keer per week door GGD GHOR Nederland (peildatum data: woensdag 23:59 uur)

6.2 Toelichting op continuïteitsschalen Cure en Care

1128323

Continuïteitsschaal	Toelichting Cure (Zkh IC, Zkh kliniek, Dagpraktijk huisarts, HAP's, MICU's, Ambulancezorg)	Toelichting Care (Verpleeghuizen en woonzorgcentra, GGZ, GHZ, thuiszorg)
Beheersbaar	Gebruikelijke interne maatregelen en reguliere afspraken volstaan	Geen bijzonderheden. Zowel Covid-zorg als reguliere zorg kunnen worden geborgd met eventueel extra capaciteit/aangepaste processen
Zorgelijk	Reguliere buffercapaciteit volledig opgebruikt maar nog geen bijzondere maatregelen	Aanpassingen van zorg zijn nodig om continuïteit te kunnen blijven borgen. Zorgkwaliteit en veiligheid zijn niet in gevaar
Ernstig	Bijzondere maatregelen en accentverlegging om de kwaliteit te behouden	Aanpassingen van zorg om continuïteit te kunnen borgen zijn benut. Zorgkwaliteit en veiligheid staan onder druk
Kritiek	Aanpassingsvermogen is volledig opgebruikt en zorgkwaliteit komt in gevaar	De grenzen van de zorgsector zijn bereikt. Binnen de zorgsector zijn aanpassingen van zorg om continuïteit te kunnen borgen benut. Zorgkwaliteit en/of veiligheid is in gevaar
Onbeheersbaar, ingrijpen onmogelijk	De kwaliteit van zorg en/ of veiligheid van zorgverlening kan niet meer worden gewaarborgd	Grenzen van de zorg zijn overschreden. Aanpassingen van zorg om continuïteit te kunnen borgen zijn uitgeput. Zorgkwaliteit en/of veiligheid kan niet meer worden geborgd

6.3 Toelichting op continuïteitselementen Cure

Continuïteits-elementen	Toelichting Cure (Zkh IC, Zkh kliniek, Dagpraktijk huisarts, HAP's, MICU's, Ambulancezorg)
Personeel	Beschikbaarheid en inzetbaarheid regulier en extra personeel zoals medici, verpleegkundigen en verzorgenden, triagisten, ondersteunend personeel en technische dienst. Denk bij inzetbaarheid niet alleen aan zaken als ziekteverzuim, afwezigheid voor mantelzorg en de kwalificaties van het personeel, maar bijv. ook aan zaken als werkwillegheid en veiligheid van personeel.
Middelen	Beschikbaarheid en bruikbaarheid genees-, hulp- en technisch middelen zoals bijvoorbeeld medicatie, PBM, beademingsapparatuur, bedden en zuurstof, maar bijv. ook nutsvoorzieningen (water, elektra, afval, afvalwater, ICT en telecom) en technische systemen (bijv. ventilatie, sprinklers, beveiliging, tourniquets).
Ruimtes	Fysieke beschikbaarheid en praktische bruikbaarheid van werkruimtes zoals behandelkamers, IC-ruimte en vervoerscapaciteit (o.a. ambulances, MICU), maar bijv. ook opslagruimte zoals mortuaria.
Processen en methoden	<ul style="list-style-type: none"> • Functioneren van werkmethoden en processen binnen de organisatie en tussen organisaties (bijv. triage, opname, ontslag en transferproces ziekenhuis, VVT en MSR, responsproces ambulances, triageproces Meldkamer, HAP en Zorgcentrales). • Functioneren benodigde crisisstructuren en processen (bijv. de interne crisisorganisatie, RCPS, ROAZ-beheersorganisatie en Veiligheidsregio). • Functioneren lokale overheid en maatschappelijke leven, bijv. beschikbaarheid politie en brandweer voor de zorg, aanspreekbaarheid gemeente op problemen, bereikbaarheid zorg (via de weg, met OV en telecom).
Belangen	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële gevolgen in de zin van gederfde inkomsten en boekhoudkundige verliezen (bijv. de financieringsstructuur werkt beperkend, en momenteel vooral van benodigdheden die niet gefinancierd worden, zoals planvorming en medische handelingen die niet gedekt worden door de zorgverzekeraars, onvoldoende financiële middelen beschikbaar, onverzekerde schade en oplopen verzekeringspremies na schade). • Juridische gevolgen (bijv. impact behandelrelatie, claims/aansprakelijkheid en klachten of rechtszaken en niet nakomen contractuele verplichtingen). Imagoschade voor de organisatie, zowel bij collega's, de buurt, de pers, overheidsdiensten en het openbaar bestuur, alsook doorwerking op patiëntenbestand, personeelswerving, audits en certificering.

6.4 Toelichting op continuïteitselementen Care

Continuïteitselementen	Toelichting Care (Verpleeghuizen en woonzorgcentra, GGZ, GHZ, thuiszorg)
Personeel	Medisch personeel, verpleegkundig specialistisch personeel, verpleegkundigen en verzorgenden, ondersteunend personeel
Middelen	Onder andere PBM, apparatuur, medicijnen, bedden
Ruimtes	N.v.t.
Processen en methoden	Onder andere aanpassen werkprocessen, blokkerende logistieke processen, blokkerende wetgeving, financieringsproblemen, informatietekorten
Belangen	N.v.t.

6.5 Toelichting op continuïteitselementen verandering

Scoreopbouw:

Beheersbaar:	+1
Zorgelijk:	+2
Ernstig:	+3
Kritiek:	+4
Onbeheersbaar:	+5

- Algemene druk op de sector = de totaalscore gedeeld door het aantal respondenten
- De delta tussen de vorige monitor en de huidige monitor bepaalt de waarde
- In de uiteindelijke score wordt ook de duiding van de actuele situatie meegewogen

6.6 Toelichting op de regio's in de monitor

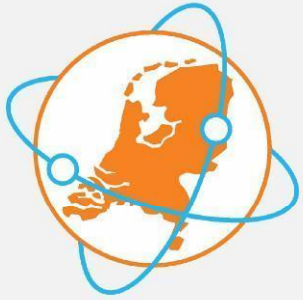
ROAZ-regio's

De Landelijke Ketenmonitor Zorg hanteert 10 ROAZ-regio's (Netwerk Acute Zorg Noordwest en SpoedZorgNet vormen gezamenlijk één regio)

Veiligheidsregio's

Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding

1128323

Vragen over de LKZ?
Stuur een e-mail naar info@lcps.nu